EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 14.12.2021
COM(2021) 793 final

POROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

o izvajanju Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah

1 Uvod

Direktiva o industrijskih emisijah[1] je primarni pravni instrument EU, ki ureja industrijske emisije iz približno 52 000 kmetijsko-industrijskih obratov po vsej EU. Med njimi so elektrarne, rafinerije, proizvodnja jekla, neželeznih kovin, cementa, apna, stekla, kemikalij, papirne kaše in papirja, hrane in pijač, ravnanje z odpadki in sežiganje ter intenzivna reja perutnine ali prašičev. Njen cilj so znatne koristi za okolje in zdravje ljudi, zlasti prek obvezne uporabe najboljših razpoložljivih tehnologij (v nadaljnjem besedilu: BAT). Sektorji, ki spadajo na področje uporabe direktive o industrijskih emisijah, znatno prispevajo k emisijam v zrak in vodo ter tudi k nastanku negospodinjskih odpadkov v Evropi. Ocenjuje se[2], da prispevajo približno 23 % k skupnemu masnemu deležu emisij v zrak EU in približno 40 % skupnih emisij toplogrednih plinov[3] v EU.

Glede emisij v vodo so razmere manj jasne, vendar se ocenjuje, da so odgovorni za 20–40 % emisij težkih kovin in 30–60 % onesnaževal, ki niso hranila in organski ogljik.

Referenčne dokumente BAT pripravlja Evropski urad za celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja (EIPPCB) Skupnega raziskovalnega središča Evropske komisije. Razvoj referenčnih dokumentov BAT vključuje intenzivno sodelovanje deležnikov v postopku, ki temelji na dokazih in podatkih. Referenčni dokumenti BAT vsebujejo zaključke o BAT, ki jim je s sprejetjem izvedbenih sklepov Komisije podeljena pravna veljava. Zaključki o BAT zagotavljajo okvir najboljših razpoložljivih tehnologij za določen kmetijsko-industrijski sektor, na katere se morajo pristojni organi sklicevati pri določanju pogojev za izdajo dovoljenj.

Komisija v skladu s členom 73 direktive o industrijskih emisijah do 7. januarja 2016 in zatem vsaka tri leta poroča Svetu in Evropskemu parlamentu o začetni fazi izvajanja. Poročilo o začetni fazi izvajanja je bilo objavljeno v letu 2017[4]. V tem poročilu so povzeti podatki, zbrani od držav članic v obdobju izvajanja 2013–2018, ter dejavniki napredka, doseženega od izboljšanja sistema poročanja leta 2018 (glej oddelek 2), in ocene izvajanja direktive o industrijskih emisijah iz leta 2020 (glej oddelek 5). V tem poročilu so opisani tudi drugi ukrepi na ravni EU, ki se izvajajo v podporo izvajanju direktive o industrijskih emisijah.

Komisija je v svojem sporočilu o evropskem zelenem dogovoru[5] napovedala revizijo ukrepov EU za obravnavanje onesnaževanja iz velikih industrijskih obratov kot enega od glavnih

[1] Direktiva 2010/75/EU o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja); UL L 334, 17.12.2010, str. 17.
[2] Contribution of industry to pollutant emissions to air and water (Prispevek industrije k emisijam onesnaževal v zrak in vodo, https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/c4bb7fee-46df-4f96-b015-977f1cca2093/details).
[3] Delovni dokument služb Komisije SWD(2020) 181 final.
[4] Poročilo Evropske komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju Direktive 2010/75/EU; COM(2017) 727.
[5] COM(2019) 640 final.

stebrov akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje[6], katerega cilj je tudi zagotoviti skladnost s podnebnimi in energetskimi politikami ter politiko krožnega gospodarstva.

Komisija je septembra 2020 objavila delovni dokument služb Komisije (SWD) o oceni direktive o industrijskih emisijah, ki je zagotovil celovito oceno njenega izvajanja in delovanja. Po zaključku te ocene je Komisija začela delo v zvezi z revizijo direktive o industrijskih emisijah. Zakonodajni sveženj revizije je načrtovan za prvo četrtletje leta 2022. Komisija je objavila začetno oceno učinka ter izvedla javna posvetovanja in posvetovanja z deležniki[7]. V zvezi s tem se poročilo nanaša tudi na prihodnost in vsebuje koristne zaključke za revizijo direktive o industrijskih emisijah.

2 Poročanje držav članic

Države članice v skladu s členom 72 direktive o industrijskih emisijah Komisiji sporočijo informacije o izvajanju te direktive ter podrobne letne podatke o velikih kurilnih napravah.

Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2012/795[8] opisuje vrste informacij, ki so jih države članice morale sporočati Komisiji v obdobju izvajanja 2013–2016.

Na podlagi pridobljenih izkušenj se je z novejšim Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2018/1135[9] opazno spremenil postopek poročanja, ki se zdaj izvaja letno (namesto triletno) in pri katerem se uporablja elektronsko orodje (register EU industrijskih območij[10]), ki ga je Komisija dala na voljo vsem državam članicam. Poročanje držav članic je kljub nekaj začetnim težavam zdaj bolj sistematično in usklajeno.

Poročila držav članic v okviru obeh obdobij poročanja (obdobji 2013–2016[11] in 2017–2018[12]) so bila ocenjena, povzetki teh ocen pa so na voljo na spletu[13].

3 Izvajanje direktive o industrijskih emisijah[14]

[6] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal (COM/2021/400 final).

[7] https://ec.europa.eu/environment/industry/stationary/ied/evaluation.htm.

[8] Izvedbeni sklep Komisije z dne 12. decembra 2012 o določitvi vrste, oblike in pogostosti informacij, ki jih dajo države članice na voljo v okviru poročanja o izvajanju Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah; *Uradni list Evropske unije* L 349 z dne 19. decembra 2012.

[9] Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2018/1135 z dne 10. avgusta 2018 o določitvi vrste, oblike in pogostosti informacij, ki jih dajo države članice na voljo v okviru poročanja o izvajanju Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah; *Uradni list Evropske unije*, L205, 14. avgust 2018.

[10] V nadaljnjem besedilu: Register EU, ki je na voljo na portalu industrijskih emisij (https://industry.eea.europa.eu/).

[11] Slovaška za obdobje 2017–2018 ni predložila poročila.

[12] Združeno kraljestvo je bilo v obdobju 2017–2018 še država članica, vendar ni vključeno v analizo za to obdobje.

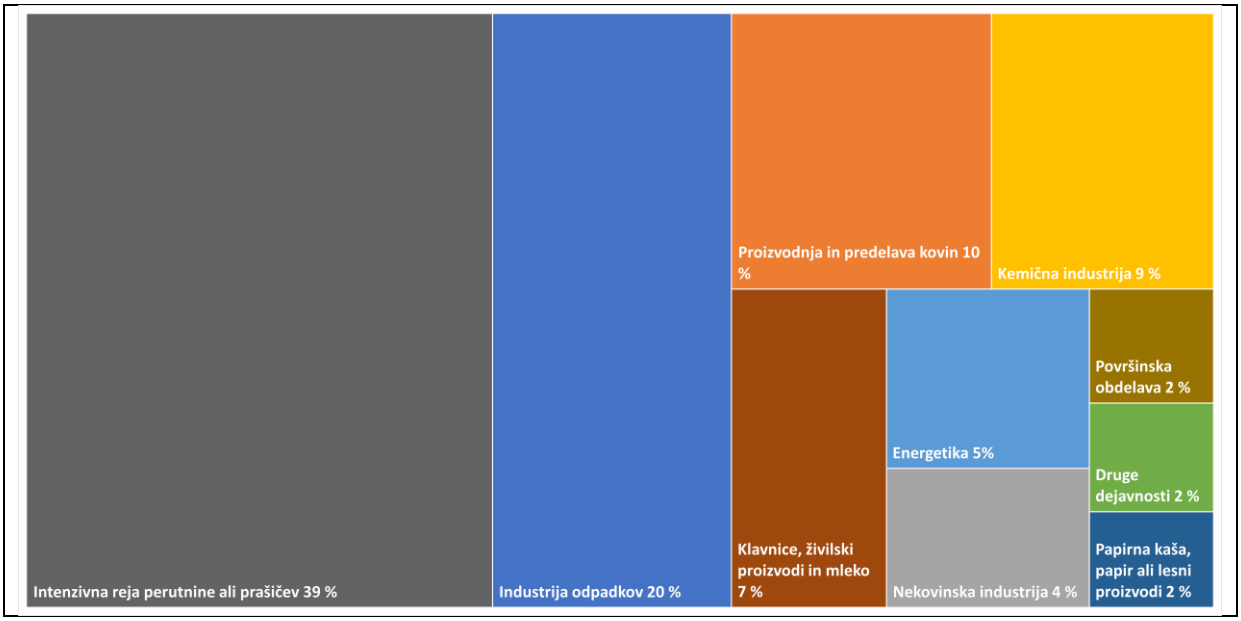
[13] CIRCABC>environment>IED>Library>Studies> 2019 - IED Implementation Report 2013 – 2016 in CIRCABC>environment>IED>Library>Studies> 2021 - IED Implementation Reports for 2017 and 2018.

[14] Informacije v tem oddelku ne vključujejo poročanja Združenega kraljestva.

Število obratov

Sporočeni podatki za leto 2018 so obsegali 51 917 obratov, kar kaže na 9-odstotno povečanje števila obratov od leta 2015.

Največje število obratov je bilo sporočeno za sektor intenzivne reje perutnine ali prašičev – 39 % obratov. Relativni delež različnih sektorjev direktive o industrijskih emisijah je prikazan na sliki 1.

Slika 1 – Sektorski deleži obratov, ki spadajo na področje uporabe direktive o industrijskih emisijah v letu 2018[15]

Izdajanje dovoljenj

V skladu s členom 4 direktive o industrijskih emisijah noben obrat, ki spada na področje uporabe te direktive, ne sme obratovati brez dovoljenja.

Leta 2018 je bilo sporočenih 87 % obratujočih obratov, ki imajo dovoljenje, vendar številni obrati obratujejo brez dovoljenja – zlasti tisti, ki obratujejo v industriji odpadkov (17 % obratujočih obratov za industrijo) in kemični industriji (16 % obratujočih obratov za industrijo). Največ obratov brez dovoljenja je bilo sporočenih za obrate, ki delujejo v sektorju intenzivne reje perutnine ali prašičev (2 685 obratov, kar predstavlja 14 % obratujočih obratov). Sedem držav članic je poročalo o primerih obratov brez dovoljenj, večinoma na Danskem, v Nemčiji, v Grčiji in v Španiji. Vendar ni jasno, ali je to zaradi neobstoja dovoljenja ali napačnega poročanja. Na primer, od leta 2018 velja, da morajo države članice v primeru neizdanega dovoljenja opisati, kateri izvršilni ukrepi so bili sprejeti proti zadevnemu upravljavcu obrata (in to prijaviti registru EU). Kljub temu je število obratov brez

[15] Vir: Ocena in povzetek poročil držav članic v skladu z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2018/1135, RICARDO, 2021.

dovoljenja večje od števila primerov izvršilnih ukrepov, prijavljenih v register EU, kar pomeni, da so potrebna dodatna pojasnila (glej oddelek 6).

Mejne vrednosti emisij

V skladu s členom 15, odstavek 3, direktive o industrijskih emisijah mejne vrednosti emisij, ki so določene v pogojih dovoljenja, zagotavljajo, da emisije pri običajnih pogojih obratovanja ne presegajo ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami, kot je določeno v izvedbenih sklepih Komisije.

Francija, Nemčija, Italija in Švedska so poročale o skupno 22 primerih, v katerih so mejne vrednosti emisij v pogojih dovoljenja strožje od ravni, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami. Pri tem treba omeniti, da je bilo o strožjih pogojih dovoljenja pogosteje poročano v skladu s členom 14, odstavek 4, direktive o industrijskih emisijah (za doseganje večjih zmanjšanj emisij od tistih, ki so dosegljiva z uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij v sprejetih zaključkih o BAT), in sicer v 16 primerih, v petih primerih pa v skladu s členom 18 (za izpolnjevanje standardov kakovosti okolja za zrak ali vodo). Za en primer, o katerem je poročala Nemčija, so bili določeni strožji pogoji za dovoljenje v skladu s členom 14, odstavek 4, in členom 18 direktive o industrijskih emisijah. Strožji pogoji za dovoljenje so bili najpogosteje določeni za obrate v steklarski industriji. Razlaga za to je dejstvo, da so bili zaključki o BAT za ta sektor med prvimi, ki so bili sprejeti v okviru direktive o industrijskih emisijah, od takrat pa so tehnike zmanjševanja emisij tehnološko napredovale.

Člen 15, odstavek 4 – odstopanja

Pristojni organ lahko v skladu s členom 15, odstavek 4, direktive o industrijskih emisijah z odstopanjem v posebnih primerih določi manj stroge mejne vrednosti emisij od tistih, ki so določene v izvedbenih sklepih Komisije. Tako odstopanje je dopustno le, če bi doseganje ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami, povzročilo nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje.

Na podlagi sporočenih podatkov je bilo v zvezi z zaključki o BAT odobrenih skupno 133 odstopanj v 98 obratih, ki delujejo v 15 državah članicah (Belgija, Bolgarija, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Madžarska, Irska, Italija, Portugalska, Romunija, Španija in Švedska), največ pa jih je bilo odobrenih na Švedskem, na Češkem in v Italiji. Največ odstopanj je bilo odobrenih obratom, ki so zajeti v zaključkih o BAT za proizvodnjo stekla, sledijo pa jim obrati, za katere veljajo zaključki o BAT za proizvodnjo papirne kaše, papirja in kartona. Več odstopanj je bilo odobrenih za emisije v zrak (za 59 ravni emisij, povezanih z BAT, od skupno 811 ravni emisij, povezanih z BAT, ki jih vsebujejo zaključki o BAT) kot za emisije v vodo (za 24 ravni emisij, povezanih z BAT, od skupno 252 ravni emisij, povezanih z BAT, ki jih vsebujejo zaključki o BAT).

Najdaljše odstopanje je povezano s sklepi o BAT za proizvodnjo stekla (do 202 meseca v enem primeru, o katerem je poročala Češka). 22 odstopanj je bilo odobrenih za nedoločen

čas. Dolgotrajna ali nedoločena odstopanja niso v nasprotju z ustrezno določbo direktive o industrijskih emisijah, ki ne določa izrecne časovne omejitve, ampak se preiskujejo v okviru tekoče revizije direktive o industrijskih emisijah.

Izhodiščno poročilo

Če dejavnost vključuje uporabo, proizvodnjo ali izpust nevarnih snovi ter ob upoštevanju določenih okoliščin, se v skladu s členom 22, odstavek 2, direktive o industrijskih emisijah pripravi izhodiščno poročilo, ki se predloži pristojnemu organu, da se določi stanje onesnaženosti tal in podtalnice na območju obrata[16].

Samo šest držav članic (Ciper, Estonija, Finska, Madžarska, Romunija in Slovenija) je poročalo, da so bila predložena vsa zahtevana izhodiščna poročila. Za preostale države članice so bili ugotovljeni primeri, kjer so bila izhodiščna poročila zahtevana v skladu s členom 22, odstavek 2, direktive o industrijskih emisijah, vendar niso bila predložena. To je težava zlasti za obrate v Avstriji, na Danskem, v Franciji, v Nemčiji, v Italiji, na Nizozemskem, na Poljskem, na Portugalskem in na Švedskem.

V povprečju je bilo pravočasno predloženih 57 % zahtevanih izhodiščnih poročil. V primeru obratov, kjer veljajo zaključki o BAT za strojenje kož, je bilo samo za 14 % poročil sporočeno, da so bila predložena (štiri poročila od 28 zahtevanih). To nakazuje, da lahko pri tej industrijski dejavnosti pride do težav z izvajanjem ali skladnostjo. Na splošno se zdi, da s tem vidikom povezana izvajanje in skladnost predstavljata izziv za države članice, in sicer v vseh industrijskih sektorjih.

Sprejeti izvršilni ukrepi

V skladu s členom 8, odstavek 1, direktive o industrijskih emisijah države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so pogoji iz dovoljenja izpolnjeni.

Šest držav članic je poročalo o izvršilnih ukrepih (Hrvaška, Ciper, Nemčija, Italija, Poljska in Španija). Število primerov izvršilnih ukrepov, o katerih so poročale države članice, se je večinoma gibalo od ena do enajst. Izvršilni ukrepi, o katerih se je poročalo, so pretežno sodni postopki.

Inšpekcijski pregledi – obiski na kraju samem

Države članice morajo v skladu s členom 23 direktive o industrijskih emisijah vzpostaviti sistem okoljskih inšpekcijskih pregledov obratov, ki spadajo na področje uporabe direktive o industrijskih emisijah.

[16] Izhodiščno poročilo se predloži pred začetkom obratovanja obrata oziroma preden je dovoljenje za obrat posodobljeno prvič po 7. januarju 2013.

Pogostost obiskov na kraju samem temelji na sistematičnem ocenjevanju ustreznih tveganj in se morajo izvajati vsaj enkrat na leto za najnevarnejše obrate in enkrat na tri leta za najmanj nevarne obrate.

Na ravni EU so države članice v povprečju poročale, da so bili obiski na kraju samem opravljeni pri 49 % obratov med vsakim letom poročanja. Vendar pa so po poročanju v Franciji, v Grčiji, na Nizozemskem, na Portugalskem in v Španiji obiski na kraju samem opravljeni pri manj kot 25 % obratov. Iz teh podatkov ni mogoče sklepati, ali so bili vsi obrati pravočasno pregledani, in sicer zaradi dveh razlogov:

- obveznost poročanja o pogostosti obiskov na kraju samem v registru EU je začela veljati šele v obdobju 2017–2018 in informacije še niso na voljo za zadostno časovno vrsto;
- v registru EU ni na voljo nobenih informacij o tem, ali je treba obiske obrata izvajati pogosteje kot vsaka tri leta glede na stopnjo okoljskega tveganja.

Velike kurilne naprave

Leta 2018 je bilo v registru EU prijavljenih 3 162 velikih kurilnih naprav. Večina ima skupno nazivno toplotno moč med 50 in 300 MW_{th}. Največ velikih kurilnih naprav obratuje v Nemčiji (534 v letu 2018). Sedem drugih držav članic je poročalo o več kot 100 velikih kurilnih napravah (Finska, Francija, Italija, Nizozemska, Poljska, Španija in Švedska). Devetnajst držav članic je poročalo o manj kot 100 velikih kurilnih napravah.

Za velike kurilne naprave se lahko odobrijo časovno omejena odstopanja od izpolnjevanja mejnih vrednosti emisij, določenih v členih 31 do 35 Priloge V k direktivi o industrijskih emisijah. Ta odstopanja so bila odobrena razmeroma majhnemu deležu velikih kurilnih naprav (glej preglednico 1).

Preglednica 1 – Število odstopanj, odobrenih za velike kurilne naprave v letu 2018[17]

Vrsta odstopanja za velike kurilne naprave	**Število velikih kurilnih naprav, za katere velja odstopanje od leta 2018**
Člen 31 – namesto mejnih vrednosti emisij SO_2 uporabljajo najnižje stopnje razžveplanja	16
Člen 32 – za obrate, vključene v prehodni nacionalni načrt, velja skupna zgornja meja emisij, ki se med letom 2016 in sredino leta 2020 linearno zmanjšuje	234
Člen 33 – odstopanje z omejenim trajanjem za obrate, ki se bodo do najpozneje 31. decembra 2023 uporabljali največ 17 500 obratovalnih ur	117
Člen 34 – majhna izdvojena omrežja	22
Člen 35 – sistemi daljinskega ogrevanja	217

Sežigalnice odpadkov

V letu 2018 je bilo v register EU prijavljenih 750 (so)sežigalnic odpadkov v okviru direktive o industrijskih emisijah s skupno nazivno zmogljivostjo nad 2 toni na uro. O največjem številu tovrstnih obratih so poročale Francija (179), Nemčija (149) in Švedska (117). Na splošno je v EU večina teh obratov sežigalnic odpadkov in ne naprav za sosežig odpadkov. To je posledica zelo velikega števila sežigalnic odpadkov v Franciji in Nemčiji, medtem ko ima večina drugih držav članic predvsem naprave za sosežig odpadkov, vendar v razmeroma manjšem številu. Največji delež naprav ima zmogljivost od 2 do 25 ton/uro.

Obrati, ki uporabljajo organska topila

Leta 2018 je bilo prijavljenih 26 022 obratov, ki uporabljajo organska topila in spadajo na področje uporabe poglavja V direktive o industrijskih emisijah. Od tega majhen delež (3 570, kar predstavlja 14 % vseh obratov) uporablja program zmanjševanja emisij, določen v členu 59(1), točka (b), direktive o industrijskih emisijah, še manjšemu deležu (77 naprav, kar predstavlja 0,3 % vseh naprav) pa so bila odobrena odstopanja v skladu s členom 59, s katerimi se napravam omogoči, da presežejo mejne vrednosti emisij.

Dostop javnosti do informacij

V skladu s členom 24 direktive o industrijskih emisijah so dovoljenja in rezultati spremljanja emisij na voljo javnosti. Poročila o obisku na kraju samem so prav tako javno dostopna (člen 23, odstavek 6, direktive o industrijskih emisijah).

[17] Vir: Ocena in povzetek poročil držav članic v skladu z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2018/1135, RICARDO, 2021.

Za javni dostop do takšne dokumentacije (člen 24 direktive o industrijskih emisijah) so osrednji repozitoriji dovoljenj na voljo na nacionalni ravni v 20 državah članicah in na regionalni ravni v petih državah članicah (Belgija, Nemčija, Nizozemska, Poljska in Španija); vendar pa v teh primerih repozitoriji ne obstajajo v vseh regijah. Poleg tega na enostaven dostop do takšne dokumentacije in njeno berljivost včasih negativno vpliva njena oblika, pa tudi množenje dovoljenj in povezanih dokumentov, ki so na voljo za vsak obrat.

Informacije o obiskih na kraju samem so pogosto omejene. Dostop do njih olajša uporaba osrednjih repozitorijev dovoljenj za objavo poročil o obiskih na kraju samem (Avstrija, Bolgarija, Češka in Danska) in tudi uporaba skupne predloge poročil (Avstrija, Češka, Romunija in nekatere regije Španije).

Obseg, v katerem so na voljo podatki za spremljanje emisij za vse obrate, je omejen. V nekaterih primerih so bile vzpostavljene podatkovne zbirke, ki omogočajo dostop do podatkov, v večini primerov pa so informacije dostopne prek letnih poročil.

4 Ukrepi na ravni EU

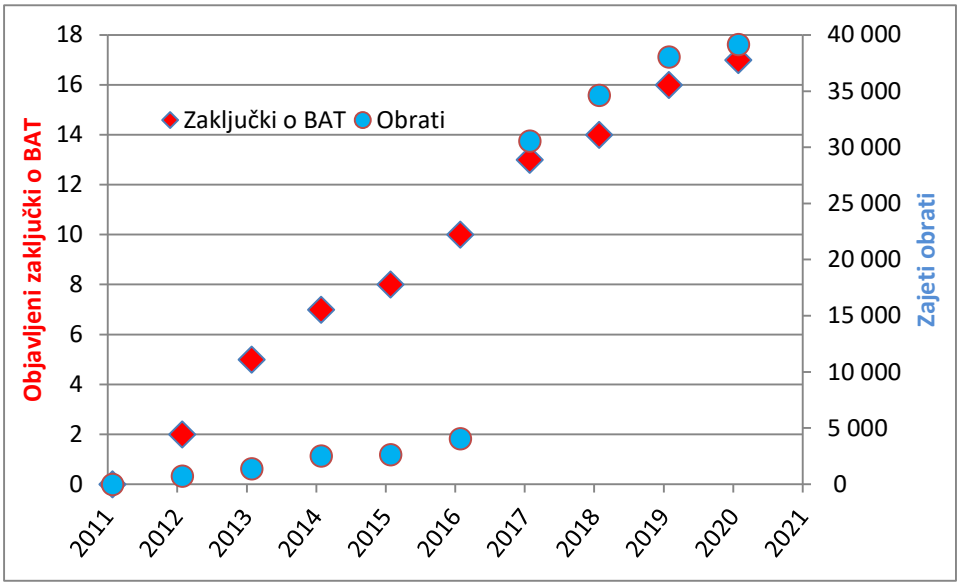
Komisija je na ravni EU izvedla različne ukrepe v podporo izvajanju direktive o industrijskih emisijah.

Zaključki o BAT

Pri vseh napravah s področja uporabe poglavja II direktive o industrijskih emisijah je treba v skladu s členom 11, točka (b), direktive o industrijskih emisijah uporabljati najboljše razpoložljive tehnologije. V času priprave tega poročila je bilo v *Uradnem listu EU*[18] v obliki izvedbenih sklepov objavljenih 17 zaključkov o BAT za različne industrijske sektorje.

Slika 2 prikazuje pregled skupnega števila zaključkov o BAT, ki so bili sprejeti od začetka izvajanja direktive o industrijskih emisijah, in približno število zajetih obratov. Zaključki o BAT, ki so bili do zdaj objavljeni, zadevajo več kot 70 % obratov, ki spadajo na področje uporabe direktive o industrijskih emisijah.

[18] Zaključki o BAT za velike kurilne naprave (Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/1442) so bili razveljavljeni s sodbo Splošnega sodišča, sodnega organa Sodišča EU, z dne 27. januarja 2021. Vendar pa ostajajo v veljavi do začetka veljavnosti novega izvedbenega sklepa Komisije, ki mora biti sprejet v dvanajstih mesecih od dneva sodbe, to je najpozneje do 27. januarja 2022.

Slika 2 - Razvoj zaključkov o BAT in zajetih obratov

Spodbujanje skladnosti in podpora pri izvajanju

Glavno odgovornost za učinkovito izvajanje direktive o industrijskih emisijah nosijo pristojni nacionalni organi. Njihove naloge vključujejo izdajo dovoljenj, oceno ustreznih mejnih vrednosti emisij in drugih pogojev, obravnavanje zahtev za odstopanja in na splošno zagotavljanje, da se obrati pravilno upravljajo. Komisija podpira te organe, da zagotovijo primerljive, usklajene pristope na nacionalni ravni, ki so skladni z zakonodajo EU.

Komisija je leta 2019 vzpostavila spletno platformo[19] za predstavnike držav članic in pristojnih organov za razpravo, izmenjavo znanja in izkušenj ter dostop do virov, povezanih z izvajanjem direktive o industrijskih emisijah. Komisija poleg tega prireja številne delavnice in spletne seminarje, da bi olajšala izmenjavo med pristojnimi organi držav članic v zvezi s posebnimi vprašanji. V času priprave tega poročila je bilo organiziranih osem takšnih dogodkov.

Komisija je na internetu objavila povzetek odgovorov na vprašanja o izvajanju[20].

Mednarodne dejavnosti

En del prizadevanj Komisije, ki se nanašajo na direktivo o industrijskih emisijah, je bil namenjen podpori organizacij v drugih delih sveta, ki uporabljajo BAT ali se zanje zanimajo, ter izmenjavi informacij in izkušenj z njimi. Komisija podpira delo, ki poteka v Izraelu, Kazahstanu, Rusiji in Južni Koreji, kjer poskušajo razviti režime izdaje dovoljenj industriji, ki v veliki meri temeljijo na pristopih BAT in referenčnih dokumentih o BAT iz EU.

[19] https://ec.europa.eu/environment/industry/stationary/ied/implementation.htm.
[20] CIRCABC>environment>IED>Library>Questions answered by DG ENV.

Komisija je podprla tudi Energetsko skupnost[21] pri njenih prizadevanjih za izvajanje okoljskih ciljev direktive o industrijskih emisijah za velike kurilne naprave.

Za večji doseg Komisija podpira projekt OECD[22] na tem področju in je začela prevajati zaključke o BAT v jezike, ki niso jeziki EU[23].

5 Glavne ugotovitve ocene direktive o industrijskih emisijah

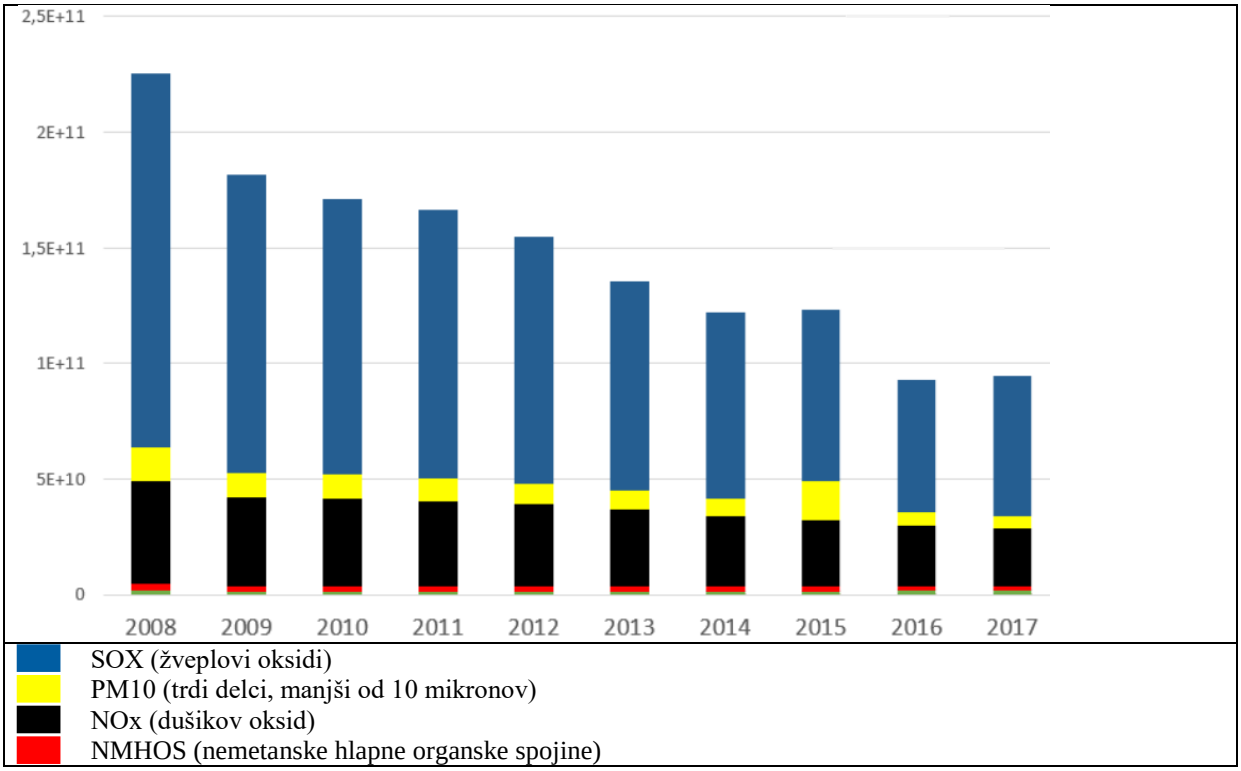
Ocena je bila podprta z zunanjo študijo, v okviru katere so se zbrali dokazi z literaturo in teoretičnimi raziskavami, ciljnimi posvetovanji, 12-tedenskim javnim posvetovanjem in dvema delavnicama za deležnike. Septembra 2020 je bil objavljen[24] delovni dokument služb Komisije, v katerem so predstavljeni rezultati ocene. Glavne ugotovitve ocene so naslednje.

Učinkovitost

Z vzpostavitvijo dovoljenj, ki temeljijo na najboljših razpoložljivih tehnologijah, je direktiva o industrijskih emisijah učinkovita pri zmanjševanju okoljskih vplivov sektorjev na področju njene uporabe in pri zmanjševanju izkrivljanja konkurence v EU. Sodelujoč, vključujoč in z dokazi podprt postopek za pripravo referenčnih dokumentov o BAT in opredelitev BAT je dobro deloval in je priznan kot model skupnega upravljanja.

Direktiva o industrijskih emisijah je vodila v znatno zmanjšanje emisij onesnaževal v zrak (in s tem povezane stroške škode, kot je prikazano na sliki 3) in v manjši meri v vodo. Nekaj podatkov kaže tudi na zmanjšane emisij v tla iz obratov, ki spadajo na področje uporabe direktive o industrijskih emisijah. O številnih drugih vidikih, kot sta prispevek k učinkoviti rabi virov in krožnemu gospodarstvu, pa tudi k manj strupenemu načinu proizvodnje, je veliko težje sklepati; vendar kaže, da je bil prispevek direktive o industrijskih emisijah pozitiven, čeprav v precej manjšem obsegu.

[21] https://www.energy-community.org/.
[22] http://www.oecd.org/chemicalsafety/risk-management/best-available-techniques.htm..
[23] Različice zaključkov o BAT v arabščini, kitajščini in ruščini so na voljo na https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/translation/index.html.
[24] https://europa.eu/!hR34Qx.

Slika 3 – Letni stroški škode zaradi emisij v zrak iz obratov, ki spadajo na področje uporabe direktive o industrijskih emisijah, glede na onesnaževalo, izraženi v evrih[25]

Direktiva o industrijskih emisijah je v omejenem obsegu prispevala k inovacijam. Zdi se, da so se drugi vidiki, kot sta dostop javnosti do informacij in dostop do sodišč, nekoliko izboljšali, čeprav je še prostor za izboljšave.

Učinkovitost

Direktiva o industrijskih emisijah je v veliki meri učinkovit instrument in je poenostavila pravni red EU. Splošne koristi izvajanja zaključkov o BAT so bistveno večje od stroškov. V nobenem delu direktive o industrijskih emisijah niso opredeljeni nesorazmerni stroški, prav tako pa niso bili ugotovljeni nepotrebni administrativni stroški. Obstajajo različni učinki na konkurenčnost EU, vendar ni na voljo dokazov, da bi bili ti pomembni.

Ustreznost

Vse skupine deležnikov menijo, da je direktiva za industrijske emisije še vedno ustrezna za potrebe, težave in vprašanja EU. Lahko se odzove na nova ali nastajajoča okoljska vprašanja, čeprav obstajajo omejitve zaradi narave in dolžine postopkov pregleda referenčnih dokumentov o BAT.

Skladnost

[25] Vir: Delovni dokument služb Komisije SWD(2020) 181 final.

Direktiva o industrijskih emisijah ima visoko stopnjo notranje skladnosti. Vendar pa obstajajo izzivi pri razlagi različnih vidikov, kar ponazarja število poizvedb, ki jih je prejela Komisija. Ti ne kažejo na temeljna nasprotja ali nedoslednosti, lahko pa bi več vidikov dodatno pojasnili. Direktiva o industrijskih emisijah je v veliki meri skladna z drugimi politikami EU in vsaj do neke mere podpira njihovo izvajanje. Vendar pa obstaja možnost za večji prispevek na nekaterih področjih, kot je vodna politika.

Dodana vrednost EU

Direktiva o industrijskih emisijah zagotavlja pomembno dodano vrednost EU, saj ustvarja številne pomembne koristi. Ukrepi EU so zagotovili doslednejši pristop pri sprejemanju okoljsko učinkovitih industrijskih emisijskih standardov ter njihovem spremljanju in izvajanju z razmeroma omejenimi odstopanji med državami članicami. Samega postopka referenčnih dokumentov BAT ni mogoče ponoviti s posameznimi ukrepi držav članic, ki bi imeli podobne učinke. Brez ukrepov EU bi v mnogih državah članicah veljali manj strogi okoljski standardi. Rezultat bi bila višja splošna raven emisij in vplivov na zdravje in okolje. Poleg tega bi nadaljevanje začetnega stanja neskladnih okoljskih zahtev ohranilo in morda še poslabšalo izkrivljanje notranjega trga EU, tj. z dajanjem prednosti obratom, pri katerih ni treba vlagati v okoljsko učinkovite tehnike. Sistem BAT direktive o industrijskih emisijah je vzpostavil določeno stopnjo ukrepov v tretjih državah po vsem svetu in je bil vključen v številne večstranske okoljske sporazume. Načeli subsidiarnosti in sorazmernosti se dobro odražata v direktivi o industrijskih emisijah, pri čemer odgovornosti držav članic in EU ter interakcije med njimi dobro delujejo.

6 Sklepne ugotovitve

Po prvem poročilu o izvajanju, izdanem leta 2017, je to poročilo drugi pregled izvajanja direktive o industrijskih emisijah, ki ga je opravila Komisija. Komisija na podlagi podatkov, o katerih so države članice poročale v obdobju 2013–2018, povzema več sklepnih ugotovitev, ki se v veliki meri ujemajo s sklepnimi ugotovitvami ocene direktive o industrijskih emisijah iz leta 2020:

- Številne časovno omejene določbe direktive o industrijskih emisijah za odobritev odstopanj za velike kurilne naprave so zastarale (člena 32 in 34) ali bodo kmalu zastarale (člena 33 in 35). Ker so velike kurilne naprave glavni vir emisij, zlasti v zrak, Komisija sistematično spremlja razmere po datumu zapadlosti takih odstopanj, da bi preverila skladnost zadevnih velikih kurilnih naprav z veljavnimi mejnimi vrednostmi emisij.

- Še vedno obstajajo težave pri izvajanju, na primer v zvezi s predložitvijo izhodiščnih poročil. Komisija že več let zagotavlja podporo pristojnim organom držav članic: takšne težave kažejo na potrebo po nadaljnji podpori in komunikaciji.

- Čeprav je dokumentacija o dovoljenju dostopna javnosti v velikem številu držav članic, je še vedno prostor za izboljšave, vključno s tehničnimi vprašanji (spletna dostopnost, format/jasnost in jezik dokumentov), enostavnostjo iskanja dokumentov (še posebej, če se ne obravnavajo na nacionalni ravni), razpoložljivostjo poročil o obiskih na kraju samem in podatki o spremljanju. Ta točka se tudi zdaj preučuje v okviru tekoče revizije direktive o industrijskih emisijah.

- Nov sistem poročanja v okviru registra EU je očitno poenostavil poročanje ter izboljšal njegovo popolnost in doslednost. Vendar pa bo na podlagi opravljene ocene treba obravnavati številna vprašanja v zvezi s poročanjem, ki zadevajo npr. informacije o dovoljenjih, posodobitve dovoljenj ali odstopanja.

Komisija bo v prihodnjih letih še naprej izboljševala kakovost poročanja in napredovala na različnih delovnih področjih: nadaljnja podpora izvajanju direktive o industrijskih emisijah in oceni skladnosti.

Komisija bo nadalje analizirala primere, v katerih je bilo ugotovljeno, da se določbe direktive o industrijskih emisijah v veliki meri niso izvajale. Če bo Komisija ugotovila, da je to posledica sistemskih kršitev direktive o industrijskih emisijah, bo izvedla ustrezne izvršilne ukrepe.

Nazadnje je Komisija zavezana reviziji direktive o industrijskih emisijah, s čimer bo ta direktiva postala ključni pravni instrument, ki spremlja preobrazbo industrije EU, potrebno za doseganje ciljev EU v okviru evropskega zelenega dogovora.